

Dieses Werk wurde Ihnen durch die Universitätsbibliothek Rostock zum Download bereitgestellt.

Für Fragen und Hinweise wenden Sie sich bitte an: digibib.ub@uni-rostock.de

Heinrich Rahn Ernst Konerding

Disputatio Iuridica De Iure Emphyteutico

Rostochii: Kilius, 1638

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn766231747>

Druck Freier Zugang

Ja - 1143 1-58.
Z 16.76.2

42. f. 2

DISPUTATIO JURIDICA
De
JURE EMPHYTEV-
TICO,

Quam
Divino annuente Nume &
Magnificæ atq; Amplissimæ Faculta-
ris Juridicæ authoritate & censu in incly-
ta Rostochiensi Academia

S U B P R A E S I D I O

Viri Magnifici, Consultissimi & Clarissimi,

Dn. HENRICI Rahnen / Rectoris
p. t. hujus Academij atq; ejusdem Professoris
pub: Præceptoris & Fautoris sui æter-
num honorandi.

Publico examini in Auditorio majori horis
matutinis ad diem 10. Julij subiicit

ERNESTUS RÖNEDINGER
Brunsf.

ROSTOCHII;
Typis NICOLAI KILII, Acad. Typogr.
ANNO MDC XXXVIII.

THESES I.

Mphyteusis deducitur à Græco verbo ἐμφυτεύειν quod est inserere atq; implantare. Antiquitus enim sterilia saxosa & squalentia prædia in emphyteusin dabantur, ut plantationibus & omni genere culturæ fertilia & fœcunda redde-rentur. *Johan. Coras: ad rubric. tit. C. de jure Emphyt. num. 6.*

II.

Significatio ejus injure nostro triplex est. 1. Emphyteusis contractum denotat. §. 3. *Inß. d. locat. & conduct. l. 1. C. d. jur. Emphyt.* 2. Jus in re emphyteutica constitutum. *l. 3. C. d. t. l. 3. §. 4. ff. de rebus eorum qui sub tut. vel cura.* 3. rem ipsam, quæ in emphyteusin datur, *l. 1. ff. si ager restig.* *l. 2 in pr. C. d. 3.*

III.

Emphyteusin in priori significatione sumptam definimus; contractum juris gentium nominatum, bona fidei, quo dominus præ-dium utendum fruendum emphyteuticario concedit in perpetuum aut ad certum tempus eâ lege, ut id melius & cultius reddat, & certam annuam pensionem præstet.

IV.

Contractum juris gentium emphyteusin esse diximus ideo, quia ex §. 3. l. *de locat. & conduct.* constat, eam à quibusdam ICtis ad emptionem, à quibusdam ad locationem relatam fuisse; quæ dubitatio fuisset frustranea, nisi emphyteusis juri gentium esset adscripta. *Cujacius in parat. ad tit. C. h. t.* Deinde, quia Zeno non novam speciem contractus fecit, sed eam quæ erat & sub emptione & locatione quodammodo latebat detexit, atq; accidentia quædam addidit. *Coras: ad rubr. tit. C. de jure Emphyt. Giphanius ibid.*

V.

Cùm porrò hic contractus sit juris gentium & proprium certumq; nomen habeat, alii contractui non conyeniens, nullum est du-

bium, quin recte etiam dicatur nominatus per l. *juris gentium* 7. §. 1 ff.
d. *Partus. Sichardus ad rubr. b. t.*

VI.

Est deniq; Emphyteusis bonæ fidei non stricti juris, non tam propter cognitionem quam cum emptione & locatione habet, sed etiam quia veteres omnino vel locationem vel emptionem existimarunt, ita ut ne quidem dubitarint eam bonæ fidei esse, vid. *Treut. vol 1. disp. 29. tb. 9. lit. C. ibi q. Bachov.*

VII.

Dividitur Emphyteusis in Ecclesiasticam, quæ etiam solennis dicitur, & in Civilem seu profanam: *Wesemb. in paratit. ff. tit. si ager rectig. illa est, quæ in rebus ecclesiæ constituitur; hæc verò, quæ in quibusvis prædiis profanis sive publicis sive privatis. tot. tit. ff. si ager rectig. & tit. C. de jure Empb. unde etiam hæc civilis à Dd. in publicam & privatam subdividitur Obrecht disp. 36. tb. 13. & seqq.*

VIII.

Nemo autem nisi dominus prædii plenum jus habens emphyteusin constituere potest §. 3. *Inst. de locat. & conduct. l. 1. & 2. C. b. t.* Per dominum intelligo Principem, Civitatem, municipium ecclesiam & quemcumq; privatum: cum enim in allegatis locis simpliciter domini mentio fiat, non tam civitas, quæ alioquin etiam privatorum loco habetur l. 16. ff. d. V. S. quam quivis privatus modo dominus sit suorum prædiorum & liberam alienandi habeat potestatem l. ult. C. de reb. alien. non alien. ea in emphyteusin hodie dare poterit per l. 21. C. Mandati.

IX.

Qui ergo libere rem suam alienare nequeunt, nec voluntatem alienandi habent, emphyteusin recte non constituant: in quorum numero sunt furiosi, mente capti, infantes: hi enim omni carent intellectu, nullamq; habent voluntatem l. 14. ff. de off. Praefid. l 4 off. d. R. I. §. 9. *Inst. de Inatilib. stipulat.* Item Pupilli hi, et si voluntatem habeant, nullo modo tamen absq; tutoris autoritate & magistratus decreto emphyteusin alicui in prædiis suis constituere possunt. l. ult. C. de reb. alien. non alien. l. 3. §. 5. ff. de reb. eorum qui sub tutelâ vel curâ jan. l. 5. & l. 189. de Reg. Jur. Deniq; Minores. l. 1. in pr. ff. d. reb. eorum qui sub eunt. & cur. l. 4. l. 13. C. d. prædiis & aliis rebus minorum.

X. Datur

X.

Datur emphyteusis omnibus, qui in jure prohibiti non inveniuntur. Qui autem prohibeantur, de iis inter Dd, maxima est controversia. Receptissimum tamen est ut illi prohibiti censeantur emphyteusis accipere, qui vel alienarum rerum conditores esse prohibentur; vel, per quos domini conditio sit deterior. Alienas res conducere non possunt Curiales, l. 30. C. de locat. & conduct. ne ab onere publicorum munerum revocentur, quæ sustinere debent. Milites l. 31. C. d. locato. Conduct. ne culturæ studio deserant armorum usum l. 9. in pr. de remilitari l. 15. C. eod. Pupilli: illi enim nec velle nec nolle in ea æta te nisi adpositâ tutoris autoritate creduntur l. 189. ff. 4. R. I. Minores quoq; curatores habentes: nam & illi sine consensu eorum non obligantur, si exinde conditio deterior reddatur, aut res eorum alienetur. l. 3. C. de in integrum restitut.

XI.

Domini conditio sit deterior quando Emphyteusis in Ecclesiam transfertur. Nam cum Ecclesia nunquam moriatur, cap. 9. de rescriptis in sexto nec possit alienare, nisi ex magna causa, res suas, cap. Nulla s. X. de rebus Eccles. non alienandæ nullo tempore contingere rem ad dominum redire, minusq; in commissum incidere ob non solutum canonem l. Feud. tit. 13. cum prælati factum non soleat in jam quæstis Ecclesiæ detrimentum adferre. c. 76. de R. I. in 6to.

XII.

Consistit hoc jus in rebus immobilibus corporeis h.e. agris seu prædijs Rubr. & l. 1. in pr. ff. si ager Vestig. S. 3. Inst. de locat. & Conduct. sive ea sint ecclesiastica sive secularia, Novell. 120. c. 1. §. fin. quib; quæ C. de SS. Eccles. urbana vel rustica. l. 15. §. 26. ff. de damno infecto. Novell. 7. c. 3. §. 2. Nam cum prædia urbana æque sint prædia ac rustica l. 198. de V. S. & objectum emphyteuteos prædia indefinite constituuntur, d. l. 15. §. 27. de damno infecto, non minus in urbanis prædiis quam rusticis emphyteusis esse potest. Intelliguntur insuper omnia concessa, quæ prædiis cohærent. arg. l. 13. in fin. & seq. ff. de action. empti. & argument. l. 2. ff. de jurisdict.

XIII.

Tribus modis emphyteusis constituitur, ut sit jus emphyteuticum, in fundo constitutum: Testamento sc. Pactione, & Præscriptione,

A 3

eaq;

eaq; semel constituta conservatur successione. *Hakelm. diss. de jure
Emphyt. th. II. Donell. lib. 9. Comment. c. 13. num. 30.*

XIV.

Testamento; cùm testator dat legatæ alicui fundum , ut sit apud
cùm emphyteuseos jure, certa pensione in singulos annos constitutâ.
Verum inter legatum rei simpliciter legatæ, & rei in emphyteusis re-
lictæ hoc inter est , quod res legata rectâ transit ad eum cui legata est
l. 64. à Tito ff. defurtis emphyteusis vero legata non. Legatur enim
res emphyteutica addita certa pensione, quam legatarius præstet: quæ
præstatio pensionis sive canonis tacitam in se conditionem habet; si
scilicet legatarius velit: nemo enim invitus obligari debet. *l. 6. in pr. ff. de Ac-
quir. hered. Donell. l. 9. comment. c. 13. n. 40. & 50.*

XV.

Conventione hoc ius constituitur, cùm de re in emphyteusis
danda inter dominum & Emphyteutam certis conditionibus additis
convenit. Multa enim solent pacta à contrahentibus adjici, quæ si
non fuerint contra substantiam emphyteuseos, sed de ejus administra-
lis firma illibataq; perpetua stabilitate modis omnibus debent custo-
diri. *l. 1. C. h. t. S. 3. vers. & siquidem Inst. d. locat. & conduct.*

XVI.

Hoc loco quæri solet an scriptura ad constitutionem Emphyteu-
seos civilis de jure civili necessario requiratur? nos à partibus negan-
tiū, stabimus & dicemus eam quidem utilem esse ad faciliorem proba-
tionem, *l. 4. ff. de fid. Instrum.* non tamen necessariam. Nam necessi-
tas scripturae nulla lege est expressa, quamvis ejus mentio facta sit, *in l.*
l. & 2. C. & cumq; hic contractus sit consensualis æquè ut emptio &
locatio, ut patet *ex S. 3. l. d. locat. & conduct.* itemq; juris gentium, ut
diximus in th. 4. scripturam ad perfectionem & solemnitatem hujus
contractus requiri minimè putamus, *arg. l. 4. de pignoribus. l. 2. l. 38. &
48. ff. de Obl. & Aet. & tit. Inst. de locat. & conduct. Giphan. ad b. C.*

XVII.

Quamvis per conventionem constituantur emphyteusis, quoniam
tamen dominia rerum non nudis pactis, sed traditionibus transferun-
tur, *l. 20. C. de Part. S. 40. l. de R. D:* necessum est ut tradatur fundus in-
emphyteusis concedendus. *S. 3. in verbis traduntur l. de local.* & con-
duct. Quippe si dominus post interpositum contractum prædio fu-
turo

turo Emphyteutæ nondum tradito id alii vendiderit eiq; tradiderit; prior emphyteuta id non accipit, sed totum prædium in emptorem transfertur, hac tamen lege ut Emphyteutæ detur condicō in domi-
num, ejusve heredes ad persequendum id, quod sua interest prædium
traditum non fuisse argumento l. 15. C. derei vindicat.

XVIII.

Præscriptione deniq; acquiritur emphyteusis; quando quis præ-
diū quoddam à non domino Emphyteutæos bonā fide accepit idq;
per triginta vel 40. annos possedit, canonemq; solvit W esemb. in Pa-
rat. ff. tit. si ager rect. Treut. volum. 1. disp. 29. Tb. n. lit. b. l. 3. §. 4. C. de
præscript. 30. vel 40. annorum Auth. quas actiones C. de S. S. Eccles. Ve-
rū & hoc defendi posse puto: in præscriptione emphyteutæos inter
præsentes decem, inter absentes 20. annos sufficere. Cūm enim do-
minium plenum & usus fructus tanto tempore prescribatur per pr.
Inst. de Usu cap. & l. ult. in fin. C. de præscript. longi temporis, utiq; de
Emphyteutæ idem dicendum erit.

XIX.

Ea porro datur vel in perpetuum vel ad tempus. L. §. 1. & l. 3. ff.
si ager rectig. In perpetuum quando emphyteusis constituitur, viden-
dum est, an illa civilis vel ecclesiastica, & num simpliciter absq; filio-
rum & heredum mentione, vel cum eadē facta fuerit.

XX.

Emphyteusis civilis nulla mentione facta filiorum, non modo
transit ad emphyteutæ liberos sine ullo sexus discriminē in infinitum, sed & ad extraneos heredes. Julius Clarus quæst 28. num. 1. Eccle-
siastica verò olim ad descendentes tantum deferebatur. Clarus ibid
nunc autem postquam in perpetuum recte datur per Noyell. 120 c. 6. §.
1. non dubitamus cum Bachorius volum. 1. ad Treut. disp. 29 th. 10. lit. A.
eam etiam ad extraneos recte transire posse, excepto casu qui est in
Noyell. 120. in pr. c. 1.

XXI.

Quando emphytenis constituitur adjectiōne filiorum vel here-
dum, attendendam erit, an accepta sit pro se & filiis, an verò pro se
& heredibus quibuscumq; Priori casu utraq; tam ecclesiastica quam
civilis adulos descendentes pertinet. Julius Clarus quæst. 28. n. 4.
Post pri casu distinguunt D. c. inter civilem & Ecclesiasticam, illam
dicunt

dicunt transitoriam esse in omnes heredes tam extraneos quam suos;
Clarus q. 28. n. 6. in pr. hanc verò tantum transire ad solos descendentes, usq; deficientibus ad Ecclesiam reverti, nec ad extraneos transferri. Attamen, quum res Ecclesiastica cognitâ causâ & præmissa canonica solennitate in perpetuum rectè dari possit per d. *Novell. 120. c. 6. §. 1.* hæc distinctio Dd. hac in parte supervacanea esse videtur.

XXII.

Ad tempus constituitur Emphyteusis vel generaliter, vel specialiter. Generaliter; quando constitutio fit sine ulla determinatione certi temporis, & tum præsumitur emphyteusis per decennium constituta *arg. l. 23. ff. de Pœnis Justus Mejer: in Collegio Argentor. lib. 6. tit. 3. Th. 41. Obrecht. b. th. 96. & seqq.*

XXIII.

Specialiter; quando cum determinatione certæ generationis datur: & tum sive civilis, sive ecclesiastica fit emphyteusis, ad solos descendentes, usq; ad generationem in concessione expressam transit. *Clarus quest. 28. num. 3. Borchol. de feud. c. 3. n. 16.* Conceditur etiam specialiter cum certo annorum numero; tum si civilis sit ad quoscumque heredes intra præscriptum tempus transit; sin Ecclesiastica deficientibus descendantibus etiam ante tempus præfinitum elapsum ad ecclesiam revertitur. *Borchol. de Feud. c. 3. n. 15. Clarus q. 28. n. 3.*

XXIV.

Constituta emphyteusis conservatur & transmittitur ad heredes successione ab intestato, quâ ad se jus emphyteuticum derivant, quod defunctus habuit, nullis autem existentibus heredibus & effluxo certo tempore, res emphyteutica extinguitur, & revertitur ad dominum proprietatis.

XXV.

An Legitimus per subsequens matrimonium in rem emphyteuticam sucedat hoc loco questionis est? Nos affirmativam, ut communiorem sententiam amplectimur. Nam Legitimus per subsequens matrimonium in bonis feudalibus patri & aliis agnatis sucedit, non secus ac si ab initio ex justo & legitimo matrimonio editus fuisset. *Borchol. de Feud. c. 7. n. 48. Clar. in §. feudum. q. 82. n. 4. Myns. Obs. 42.* ex quo liquet eum in emphyteusin quoq; rectè sucedere posse; cum argumentum à feudo ad emphyteusin desumptum manet

xiii

rimè valeat. teste Claro quæst. 50. accedit deinde, quod tam jure Canno-
nico quam Civili legitimati per subsequens matrimonium, legitimè
natis per omnia æquiparentur. c. Tanta 6..X. qui filii sunt Legitimi §.2.
Inst. de heredit. que ab intestato defer.

XXVI.

Finis emphyteusos ratione domini est, ut emphyteuta prædium
cultius & melius reddat, certamq; annuam pensionem solvat: em-
phyteutæ verò ut is prædium emphyteuticum habere possidere eoque,
uti frui libere possit.

XXVII.

Jure emphyteutico constituto & rectè quæsito emphyteutæ, se-
quitur ut videamus, quale id jus sit. Jus hoc constat Commodo &
Onere. Commodum est jus dominio proximum quod emphyteuta
accipit & habet in agro emphyteutico, jus sc. habendæ rei & incolu-
mis servandæ: jus utendi fruendi, ita ut solus uti possit, ut velit; postre-
mo, jus alienandi. Donec. l. 9. Comment. c. 14. n. 30.

XXVIII

Jus habendæ & possidendæ rei statuitur emphyteutæ, cum dici-
tur rem traditam illi auferri non posse. §.3.l. delocat. & conduct. l. 1. ff.
si ager vectigalis. Ut domino hujus possessionis obtinendæ causa pro-
polita est in rem actio: sic & emphyteutæ eadem adversus omnes pos-
sessores fundi vectigalis, etiam adversus ipsum dominum atq; adeo ad-
versus civitatem quæ emphyteus in dedit. l. 1. in fin. ff. si ager vectigal.
Hoc tantum interest, quod domino datur directa, ex verbis legis. l. in
rem 23. ff. d. R.V. §. uamq; 4. Inst. de Action. emphyteutæ autem solum
utilis. l. tutor §. ult. ff. de pignorat. att. quia is sc. dominus non est l. 1.
ff. si ager vectigalis sed haec utilis ejusdem potestatis est, eundemq; effe-
ctum habet, quem habet actio in rem directa l. 47. actio ff. de negotiis
gestis.

XXIX.

Competunt præterea emphyteutæ alia remedia ad rem emphy-
teuticam incolumem servandam & adversus damna imminentia:
nam haec si ab opere aliquo facto contingunt, est adversus futura opera
operis novi nuntiatio l. 1. §. 1. l. 3. §. penulti. ff. de operis novi nuntiatio-
ne aut aquæ pluviae arcendæ actio, l. 23. §. 1. ff. de aqua & aquæ plur. ar-
cenda. prout res est, unde periculum metuitur adversus præterita in-

B

terdictum,

terdictum quod vi aut clam. l. ii. §. ult. ff. quod vi aut clam, jun. d. l. i. §. n.
de op: nov. nun.

XXX.

Jus utendi fruendi constituitur Emphyteutæ non ut usufructua-
tio personale, sed reale in perpetuum adeò, ut neq; ei neq; successor i id
aufferri queat §. 3. Inst. de locat. & conduct. Novell. 120. e. 6. Quod si fun-
do emphyteutico uti frui à quoquā prohibetur, cōpetit adversus pro-
hibentem aut negatoria in rem actio, aut interdictum uti possidetis. l.
2. l. 8 sicut §. Aristo ff. si servitus vindicetur. l. 3. §. 1. & seq. ff. uti possidetis.
aut deniq; actio in injuriarum. l. 25. Qui pendentem ff. de actionibus empti.

XXXI.

Hoc jus utendi fruendi operatur ut omne incrementum tam
latens quam patens quod accedit agro emphyteutico sine nova aliqua
pensione emphyteuta habeat: quemadmodum enim omne damnum
emphyteuta sentit ita etiam sentiat commodum in re emphyteutica,
quia secundum naturam est commoda cujusq; rei eum sequi quem se-
quentur incommoda per l. 10. ff. de R. I. Coras. n. 16. ad l. 1. C. b. t. Si-
chard. ad Rubric. C. b. t.

XXXII.

Ad quem autem thesaurus in prædio emphyteutico fortuito
casu inventus pertinet D d. inter se non convenient. Quidam dicunt
illum ad dominum proprietatis pertinere, quidam vero eundem em-
phyteutæ adscribunt. Nos naturalem æquitatem sequentes putamus
eum inter emphyteutam & Dominum proprietatis dividendum esse.
Fundus enim emphyteuticus est locus alienus arg. l. 7. §. 12. ff. soluto m-
atrimonio inventus vero thesaurus in loco alieno dividitur inter inven-
torem & dominum loci, per §. 39. Inst. d. R. D. & l. 18. in fin. G. de thesau-
ris. l. 63. in pr. de acquir. rerum dominio.

XXXIII.

Jus alienandi rem emphyteuticam olim quidem emphyteutis li-
ber concessum erat, ita, ut sine consensu domini proprietatis, soluto
en semper canone, ius illud alienare possent. l. 1. in pr. ff. si ager ve-
ris. Hodie vero per l. 3. C. b. t. aliquo modo hoc jus coactatum est,
eo certis conditionibus, quatenus quid inter dominum & emphy-
teutam convenit, alienatio fieri poterit.

XXXIV.

Si in constitutione emphyteusos inter emphyteutam & domi-
nium

nūm p̄dii convenit, ut emphyteuta irrequisito domino p̄diū in
emphyteusin datum possit vendere, ea conventio servanda est. l.3. in pr.
C. b. t. Clarus quæst. 13. num. 9. Debet tamen emphyteuta rem emphy-
teuticam hac lege vendere, ut salvum maneat jus domini, alias cadit
jure suo Borch. c. 3. n. 34.

XXXV.

Si de vendendo p̄dio in constituenda emphytenſi nihil dictum
est, tunc emphyteuta irrequisito domino rem emphyteuticam aliena-
re sive vendere non potest. l.3. C. b. t. Julius Clarus quæst. 13. n. 1. Quod si
emphyteuta p̄diū emphyteuticum inscio domino alienaverit
jure suo cadit ipso jure: d. l. 3. C. b. t. & quidem si totum p̄diū em-
phyteuticum, toto jure excidit, sī partem, pro parte duntaxat aliena-
ta. Julius Clar. q. 13. n. 10.

XXXVI.

Ad alienandum jus emphyteuticum tres præcipue requiruntur
conditiones: emendi prærogativa: novi emphyteutæ in possessionem
inductio, & pro admisso honorarium quinquagesimæ partis. Donell.
lib. 9. cap. 14. quod vulgo vocatur Laudemium.

XXXVII.

Emendi prærogativa datur domino p̄dii, si nimirum emphy-
teuta reperit aliquem, qui velit emere jus emphyteuticum, & pretium
certum offerat, debet emphyteuta dominum eodem pretio emere vo-
lentem huic præferre: quam ob causam jubetur is domino denuntia-
re testato, esse qui velit emere & indicare quantum offerat; ac simul
facere domino potestatem emendi eodem pretio, si velit. Hac denun-
tiatione facta, sive velit dominus emere, sive se dicat nolle, expeditum
est jus l.3. C. b. t.

XXXIII.

Quod si dominus in alterutram partem nihil purè respondens,
tantum se deliberaturum ostendat; jubetur emphyteuta ejus volunta-
tem intra duos menses exspectare, ea lege ut si per id tempus is non e-
mat, aut faceat; tum liceat emphyteutæ jus suum cui velit, idoneæ ta-
men personæ, & ubi velit, vendere. d. l. 3. C. de jur. Emphyt.

XXXIX.

Ad novum emphyteutam constituendum requiritur porro, ut
in possessionem rei emphyteuticæ à domino introducatur, jus enim
hoc non acquiritur nisi traditione §. 3. Inst. de locat. & conduct. pro qua

est inductio in possessionem, quæ non per conductorem vel procuratorem fieri debet, sed per ipsum dominum per se, vel per epistolam, vel depositionem apud magistratum. l. 3. C. h. t.

XL.

Si verò dominus novum emphyteutam aut emptorem meliorationes vel jus emphyteuticum suscipere minimè voluerit & attestacione factâ intra duos menses hoc facere supersederit, licet emphyteuta etiam non consentiente domino ad aliós suum jus vel ~~ēμπτευτα~~ impunè transferre. d. l. 3. C. h. t.

XLI.

Pro inductione novi emphyteutæ seu emptoris accipit dominus honorarii loco quinquagesimam partem pretii, si jus emphyteuticum venditum est, vel aestimationis loco, si ex alia causa quam ex emptione translatum est. d. l. 3. C. h. t. Quam partem quinquagesimam à laudando, quod autorem suum emptor laudare & nominare necesse habeat, vulgo dici Laudemium, licet latinus dicatur Laudativum, notat Corasius in d. l. 3. n. 21. & seq.

XLII.

Hæc hactenus de venditione emphyteuseos. An verò aliquis jus emphyteuticum cum alio perniutare, alii donare vel legare invito & inscio domino possit questionis est? Nos cum *Julio Claro quest. 15.* & *Coras. in d. l. 3 n. 9.* & aliis hoc affirmare non erubescimus. Res emphyteutica permutari potest, quia permutatio fit rebus, venditio vero pretio. l. 1. ff. de rerum permata. In rebus autem est affectio, in pretio non est: tum quia dominus premium semper idem habere & dare potest: rem non potest. Item donari; quia si donatio non permitteretur, nisi ut in emptione, volente & prius admonito domino, sequieretur nunquam licere emphyteutæ rem emphyteuticam alij quam domino donare: is enim sibi donari mavult, tum quia donamus amicis plerisque aut benevolentibus; vendimus etiam extraneis aut ignotis. Legari deniq; potest per l. 71. §. 6 ff. de legatis i. l. 219. ff. de v. s.

XLIII.

Præterea quemadmodum emphyteuta rem emphyteuticam donare communi interpretum calculo potest, sic etiam oppignorare itemq; alteri locare, & deniq; servitatem in prædio emphyteutico continguere, *Julius Clarus quest. 18. 19. & 21.* Sed finita emphyteusi, pignus solvitur,

*Solvitur, finitur quoq; servitus: extincto namq; jure dantis extinguitur
jus accipientis. l. Si is cui § fin. ff. Quemadmodum servitus amittitur. l. 31.
in fin. ff. de pignoribus.*

XLIV.

*Onera quæ emphyteuta domino pro jure in agro emphyteuti-
co præstare tenetur tria potissimum sunt. 1. Ne rem emphyteuticam
deteriorem data opera faciat. 2. ut pensionem constitutam quotannis
solvat. 3. ut publicarum functionum apochas domino tradat Donell.
l. 9. c. 14. l. 2. C. b. t.*

XLV.

*Ne prædium emphyteuticum deterioreetur requiritur, ut domi-
nus talē diligentiam adhibeat, qualem diligens paterfamilias rebus
suis adhibere solet: cūm enim negotium hoc utriusque & domini &
emphyteutæ gratia sit susceptum, ex illius natura emphyteuta non nisi
de culpa lata ac levi tenebitur. l. s. §. 2. Commod. l. 108. §. 12. ff. de Legat. t.*

XLVI.

*Canonem quoq; emphyteuta quotannis solvere tenetur domi-
no in recognitionem dominii directi. §. 3. Inst. de locat. & conduct. ete-
nim, quoniam emphyteuta maximum commodum sentit ex re em-
phyteutica, ipsa æquitas postulat, ut modicum quendam canonem vi-
cissim gratitudinis ergo domino prædij præstet. Hic canon qui ita
vocatur in l. 3. C. b. t. alias appellatur redditus, pensio d. §. 3. l. de locat. &
conduct. l. 2. C. b. t. aliquando etiam vectigal. l. 1. 2. in fin. ff. si ager vectigal.*

XLVII.

*Solvi debet canon in fine anni teste Claro quaest. 12. n. 1. non alio
tempore, nec, si emphyteuta velit solvere domino canonem seu pensi-
onem pro tribus aut quatuor annis futuris, cogitur dominus illam re-
cipere; neq; emphyteuta liberabitur si invito domino pensionem te-
stato deponat. Domini enim interest canonem non in sola pecunia
numerata, sed in quavis frumenti vini oleivè quantitate consistentem
§. 3. Inst. de locat. & Conduct. Coras. ad d. l. 12. n. 9. certis temporibus
accipere, ratio est quod pecunia è manibus facile labitur & fructus
curso temporis deteriorantur. Clarus d. loc. in iuri omnino.*

XLVIII.

*Onus porro publicarum functionum apochas solvendi incum-
bit emphyteutæ: publicæ autem functiones sunt ea quæ fisco aut rei-
pub: quotannis præstantur, qualia sunt: Vectigalia tributa, publicæ viæ*

B 3

refectio-

refectiones ; collationes in refectioem aggerum, & similia.
Hæc munera atque onera à prædiis ipsis debentur : inde etiam per consequentiam à prædiorum possessoribus. I. Imperatores ff. de publicanis. idcirco & ab emphyteuta, qui fundi possessor est l. sciendum ff. qui satisfare coguntur. Hæc cùm solvit emphyteuta si sibi consultum vult ad futuri temporis cautionem, ne iterum de eadem re conveniatur, curare debet ut accipiat apocham publicam à quæstore cui solvit. Est autem apocha instrumentum pecuniae solutæ i. e. quo creditor profitetur, sibi pecuniam solutam esse. l. qui tabulas in fin. ff. de furtis.

XLIX.

Jam consequens est ut dicamus de damno fatali ad quem id nimurum pertineat. Si de eo inter contrahentes aliquid est actum, partitioni standum erit; sinnihil, distinguendum inter damnum partiale, quo afficitur ex parte prædium, & inter id damnum quo totum prædium perit, illud pertinet ad emphyteutam, hoc ad dominum prædii per § 3. Inst. de locat. & conduct. l. 1. C. b. t. & juxta rhythmos à Sibardo ejusmodi ad rubr. C. b. t.

Si perit res tota liberalib[us] emphyteuta.

Si verò pro parte nulla liberabitur arte.

Unde liquet canonem emphyteutæ non remitti propter sterilitatem vel incursionem militum, vel etiam propter vim majorem : nam cùm pensio, quæ solvit pro re emphyteutica, præstetur potius in recognitionem dominii, quam ad rationem bonorum, meritò, licet pro parte res pereat non debet emphyteuta liberari, à caducitate tamen, si intra statutum tempus canonem ob sterilitatem aut incursus hostium non solverit, excusari potest. Clar. quæst. 8. n. 7. & 8. Gail. lib. 2. obserr. 23. n. 25.

L.

Jus Emphyteuticum constitutum amittitur aut ex persona cedentis, aut lege ipsa & conventione constituti juris, aut ex persona emphyteutæ. Donell. l. 9. c. 15. Ex persona domini cedentis; si is constituit, qui ipse dominus fuit ad tempus: soluto enim jure cedentis, etiam jus accipientis evanescit arg. l. lex vestigali ff. de pignoribus. Lege ipsa: cùm ad certum tempus fundus datus est, puta, ad decem, viginti, triginta annos, & tempus finitum est. l. ult. ff. si ager vestigalis.

LI. Ex

L I.

Ex persona emphyteutæ emphyteutis solvit vel ob culpam ejus, vel citra ejusdem culpam. Ob culpam amittitur variis modis: Si canonem in civili Emphyteusi intra triennium l. 2. C. b. t. in Ecclesiastica intra biennium Novell. 7. c. 3. §. 2. Novell. 120. c. 8. non solvit, nihil autem interest an emphyteuta totum solvat canonem, an partem ejus, quia canon iste pendit in recognitionem dominij; quod præstatio- ne partis præsumitur emphyteuta recognoscere voluisse, neque adeo dominum jure suo intervertere. *Julius Clarus quæst. 8. num. 4. Coras. ad l. 2. C. b. t. num. ii.* Pœnam ergo privationis emphyteuta soluta parte aliqua canonis pati minime debet.

L II.

Cum neminem oporteat conventionem vel admonitionem exspectare, sed unumquemque debeat ultro offerte se, & debitum spontanea voluntate persolvere, l. 2. C. b. t. cumque unusquisque debeat ea quæ promisit in memoria servare nec exposcere ut ab aliis sibi manifes- stentur l. 12. in fin. C. de Contrab. stipulat. nulla interpellatione hic opus erit, sed dies quotidie emphyteutam interpellabit *Borch. c. 3. n. 20.*

L III.

Num dominus prædii emphyteutam ob canonem intra trien- nium non solutum propriâ authoritate expellere possit inter Dd. ma- xima est controyersia. Nobis eorum sententia placet, qui statuunt emphyteutam canonem intra triennium non solventem ejici non posse, non solum propterea quod emphyteuta qui ipso jure ob cessationem triennalem prædio emphyteutico excidit, naturaliter possidet l. naturaliter de acquirenda posse: eaque possessione propria autoritate privandus non est argument. l. Creditores C. de pignoribus. ne occasio sit tumultus faciendi l. non est singulis ff. d. R. I. & ad arma & rixas procedatur l. si cuius rei §. sed si inter duos ff. de illisfruct. Verum etiam Scævola Ictus vestigialii. e. canone non soluto pronuntiationem, sive judicis sententiam declaratoriam requirit in d. l. lex vestigiali de pigno- ribus. *Julius Clarus quæst. ii. Coras. ad l. 2. C. b. t.*

L IV.

Quod si emphyteuta justo tempore domino offerat canonem; hic vero eum accipere detrectet, emphyteuta pecuniam obsignare atque secundum leges deponere, nullumque inde dejectionis periculum timere debet. l. 2. C. b. t.

LV. Ob

LV.

Ob culpam quoq; amittit jus suum emphyteuta si domino publicarum functionum apochas non tradit l. 2. C. b. t. item ob deteriorationem tam in emphyteusi civili quam ecclesiastica, quia in illa eadem ratio subsistit quaes in hac: in nraq; enim datur res in emphyteusin ut excolatur & fertilior reddatur. Novell. 120. c. 8. Clarus quest. 25. num. 1. Deniq; ob alienationem invito domino factam & de jure prohibitam l. 3. in fin. C. b. t.

XLVI.

Ex persona emphyteutæ sine culpa emphyteusis finitur Morte tam naturali quam civili, si scilicet liberi vel heredes non ad sint; mors enim civilis morti naturali quo ad effectum comparatur l. 219. ff. d. R. I. Postremo, solvitur emphyteusis interitu totius rei emphyteuticæ & mutata ejusdem rei forma, l. s. §. fin. Quibus modis usuf. amittitur §. 3. Inst. de locat. His modis finitum jus emphyteuticum ad dominum reddit & proprietati iterum accedit. Hæc de jure emphyteutico pro ratione temporis hac vice dixisse sufficiant.

SOLI DEO GLORIA.

Domino Respondenti

Commensali suo dilecto.

V Arniades iterum cernunt, ERNESTE, Camane
Te disputantem publicè.
Mæsis adest Cereris: Themidos tibi mæsis aristas,
Frugesq; monstrat uberes.
Det D E U S, ut latus dulcissima munera Diva
Metas, ovansq; colligas.

scrib.

P RÆSES.

2352

ando quis obscuro loco natus, fraudulatione, nobili alicui familiae se inferebat titulo cognationis ab aliis, vel ejus familiae, nobilibus pecuniam, vel aliquid dicit, vel alio modo eosdem fallat. O 1615. vagabundus quidam homo couelem Phocam, Palatinum Constanti- cupans, & ex familia illustri Græcorum iactans, adjumento intercessionū, quas tē impetraverat, in plurimorum prin- s, & civitatibus ingentem pecuniā & emendicavit; cui postea, ob delicti pœnam dictaverunt Scabini Lipsien- no 1629. Mens. Martio fœminæ cui- , ex nobili familia se natam & bonis mutato nomine à Nobilibus pecuni- , pœnam temporalis relegationis in- runt. Carpzov. prax. criminal. part. 2. iam sequenti num. 41. adducit exem- pli assumpto nomine Advocati cuius- ejus publicè jactayerat, quem postea iudicæ Senatus virgis coedi, & exilio trinvent & hoc exempla relata à Valer,

XVI.

us est, quando quis, personā sua pla-
nen suum mutat, & se pro alio suppo-
ma apud Historicos aliasq; scripto-
inter quæ notissimum est illud Plau-
ptāforma Amphitheatronis, adversus
nocte quadam, velut ē bello rever-
nabuit. Plura vide apud Johannem

B 3

Cora-

098
C1 B1 A1 C2 B2 A2 B5 A5 20 18 17 16 11

Patch Reference Chart TE263 Serial No. 098

